

ПРОГРАМА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ В ОБЛАСТТА НА ТРАДИЦИОННИЯ ЦИРК

ОБОСНОВКА

Културният сектор е един от най-засегнатите от анти-кризисните мерки във връзка с пандемията от Ковид-19. За съжаление няма актуално проучване на ефектите върху сектора от последната година. От проучването през 2020 г. обаче става ясно, че този сектор се състои от множество различни по тип организации, които са претърпели разнообразни щети от кризата. Тези щети включват финансови загуби, загуби на публики, прекратени партньорства, невъзможност за осъществяване на вече подкрепени проекти, невъзможност за поддържане на пространства и персонал, загуби на донори и спонсори и др.

През 2020 г. и 2021 г. се отпуснаха средства, насочени към цирковия сектор, които имаха за цел да компенсират отчасти тези щети. Поради тази причина е необходимо новите средства да бъдат насочени преди всичко към развитие на организациите и адаптиране към пост-пандемичната ситуация, а не толкова към компенсация на преки и непреки загуби.

През опита, натрупан през последните две години, се установи, че е необходимо да се работи конкретно с традиционните циркове в страната, поради спецификата на техните дейности и най-вече разходи по поддръжка на материална база. В този смисъл програмата има за основна цел да подкрепи традиционни циркове в България и техния капацитет за развитие в пост-ковид ситуация.

От кандидатите се очаква да идентифицират негативните ефекти върху цирковото изкуство, възникнали във връзка с пандемията от Ковид-19, както и да предложат в своите проектни предложения решение на тези проблеми.

ЦЕЛИ:

- Запазване на дейността и активността на организациите и артистите от областта, включително и обновяване на база и реквизит.
- Надграждане на капацитета на организациите и екипите им.
- Адаптация към актуални канали и техники за популяризиране и разпространение на българско цирково изкуство.
- Поддържане на качество на регулярна програма и продуциране на нова.

Приоритети:

Кандидатите могат да се фокусират върху една или повече от изброените насоки в подготовката на своите проекти:

- устойчиво възстановяване: проекти, предвиждащи подробен стратегически план за устойчиво възстановяване от кризата, в това число прилагане на бизнес инструменти и модели, преосмисляне на процеси и въвеждане на нови практики;
- създаване на нови продукции: с приоритет се разглеждат ко-продукции или продукции в партньорство с международни компании и организации;

- развитие на публики: изграждане на капацитет за работа с публики, развитие на нови канали за комуникация с публики (вкл. онлайн), прилагане на иновативни подходи за тяхното по-активно въвличане;
- насърчаване на дейности, свързани с бежанци и пострадали от военни и хуманитарни кризи (включване на творци, публики, тематики, произведения или съвместни инициативи).

СРОК ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ: до до 15:00 ч. на 11 май 2022 г.

Кандидатури, постъпили след обявения краен срок на конкурса, няма да бъдат приемани.

При възникнали въпроси от Ваша страна във връзка с условията на програмата, можете да се свържете с нас на посочения имейл адрес: circus@ncf.bg до **04.05.2022 г.**

Консултации се извършват единствено на адрес: circus@ncf.bg. Консултации по телефон или на живо не се извършват, освен в рамките на организирани от НФК информационни дни.

В случай на технически проблем е нужно да подадете сигнал на адрес:

tech.support@ncf.bg

ВРЕМЕВИ ОБХВАТ

Краен срок за изпълнение на проектите: до 01.11.2023 г.

Краен срок за отчитане на проектите: 01.12.2023 г.

По настоящата програма се прилагат правилата за държавни помощи DE MINIMIS. Определения и указания за DE MINIMIS можете да откриете в края на документа.

Индикативни срокове по програмата и времеви обхват:

Край на кандидатстване	Обявяване на резултати	Сключване на договори	Изплащане на сумите	Реализация на проектите	Отчитане на проекта
15:00 ч., 11.05.2022	17.06.2022	До 25.06.2022	Юли 2022	До 01.11.2023	До 01.12.2023

РАЗМЕР НА ФИНАНСИРАНЕ

Програма "Програма за възстановяване и развитие на организации в областта на традиционния цирк" финансира разходи по проекти на стойност до 100 000 лв. Сумата от 100 000 лв. е максимално допустимата искана подкрепа от Национален фонд Култура по тази програма.

При кандидатстване за финансиране до 15 000 лева, НФК може да осигури 100% от бюджета на проекта.

При кандидатстване за финансиране над 15 000 лева, НФК може да осигури до 80% от бюджета на проекта, в рамките на максимално допустимото финансиране по програмата. За останалите 20% от стойността на целия проект следва да се предоставят доказателства за налични собствени средства (декларация в свободен текст, извлечение от банкова сметка на кандидатстващата организация), осигурени от друг източник средства (писмо за партньорство, за спонсорство), нефинансов принос от партньор (писмо от партньор за осигуряване на зала, техника, транспорт и др.) или декларация в свободен текст, че кандидатът ще осигури самоучастие за тази сума и в какво ще се изрази самоучастието (собствени артистични костюми, финансиране на звукозапис, личен труд на ръководител и др.).

Собственият принос може да бъде финансов или нефинансов. Максималният размер на нефинансовия принос е 50% от целия размер на собственото финансиране (т.е. максимум 10% от общия бюджет). Минимум 10 % от общия бюджет следва да бъде финансов принос. За собствения принос на кандидата се изисква отчет.

Максимална искана сума	Индикативна сума на програмата
100 000 лева	1 000 000 лева

ДОПУСТИМОСТ:

Допустими кандидати:

- юридически лица - културни организации по смисъла на Закона за закрила и развитие на културата с основна дейност в сферата на цирковите изкуства, която може да бъде доказана в периода 2019 - 2021 г. (вкл. при прехвърляне на предприятие и преобразуване).
- еднолични търговци (ЕТ) с основна дейност в сферата на циркови изкуства за периода 2019 - 2021 г. (вкл. при прехвърляне на предприятие).

Допустими дейности:

Допустими са всякакви дейности, пряко свързани с реализацията на целите на проекта, извън тези, които са недопустими.

Примерни дейности:

- образователни дейности, насочени към артисти, мениджъри и технически специалисти и дейности с потенциал за покачване на нивото на практикуващите различни форми на цирково изкуство, както и разширяването на кръга от професионалисти и любители, ангажирани с него;

- дейности, които предвиждат международен обмен (вкл. и осъществен дигитално) - работилници, семинари, гостуващи компании или отделни артисти;
- дейности, свързани с трайното установяване на конкретни сцени и зали, където се практикува и развива цирково изкуство, включително наем на сценични и тренировъчни помещения и ремонтни дейности;
- дейности с цел подобряване на условията на труд и безопасност за цирковите артисти и условията за отглеждане и работа с животни;
- дейности, свързани с изграждане и установяване на партньорства - на международно или местно ниво с институции, други частни организации, мрежи и др.;
- дейности, свързани с изграждане на вътрешно-организационен капацитет и капацитет за работа с публики;
- дейности, целящи изграждането на финансова устойчивост и прилагане на бизнес модели в работата на организацията.

Допустими разходи:

Приемат се само реалистично изготвени бюджети, с актуални пазарни цени, в съответствие с изискванията на приложимото данъчно, осигурително и трудово законодателство.

Няма ограничение за разпределението на бюджета между административни разходи и производствени разходи.

Допустими са всякакъв вид разходи, извън тези, които са определени като недопустими.

Към проектната документация се прилагат оферти при разходи над 3 000 лева, както и за разходи за закупуване на ДМА.

Примерни разходи:

АДМИНИСТРАТИВНИ РАЗХОДИ

- регулярни разходи на организацията за периода на реализация на проекта: разходи за наем на офис/ работно помещение, електричество, водоснабдяване или интернет – при предоставяне на договори с посочени суми или разходни документи за ползвани услуги през 2021г.;
- възнаграждения за екип въз основа на граждански и трудови договори към организацията, включително осигурителни разходи;
- за допълнителни услуги (хонорари на счетоводители, преводачи, архитекти и др.);
- за външни консултантски услуги по изготвяне на проекта - до 5 % от исканата сума (не се допуска наемането на консултанти на трудов договор);
- за храна и ветеринарно-медицински услуги за животни;
- за поддръжката на електронни медии – домейн и хостинг - в рамките на договорните взаимоотношения с НФК;
- за маркетинг и реклама на организацията (услуги и консултации за брандинг, проучване на пазара, стратегическо позициониране, др.);

- разходи за текущи ремонти* и подобрения на тренировъчни пространства, зали и сцени – само за организации със собствени и наети художествени пространства и при представени обосновка, оферта и подробен план на дейностите;
- за закупуване на техника и софтуер, свързан с регулярната дейност или с цел модернизиране на процеси/дейност (вкл. подемна техника, спортни съоръжения, снимачна, звукозаписна, озвучителна техника, специализирани софтуери за обработка и пр.);
- за офис консумативи;
- за комуникационни услуги (телефон, поща, куриер).

***„Текущ ремонт“** е подобряването и поддържането в изправност на сградите, постройките, съоръженията и инсталациите, както и вътрешни преустройства, при които не се: а) засяга конструкцията на сградата; б) извършват дейности като премахване, преместване на съществуващи зидове и направа на отвори в тях, когато засягат конструкцията на сградата; в) променя предназначението на помещенията и натоварванията в тях. (всякакъв тип ремонти, за които не се изискват разрешения от специализирани институции)

РАЗХОДИ, ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪДЪРЖАТЕЛНИТЕ ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЕКТА:

- за разпространение и популяризиране на събития и продукция;
- за възнаграждения на участници и изпълнители на специфични дейности, обвързани с продукцията (експерти, творчески екипи, артисти, обучители, технически служби);
- за наем на помещения и сцени за реализиране на спектакли и събития или за репетиционни дейности, свързани с дейността на организацията (при въвеждане на ограничителни мерки в следствие на епидемиологичната обстановка в страната могат да се приемат разходи за заснемане без аудитория);
- за наем на техника за реализиране на спектакли и събития (осветление, звук, подемна, прожекционна техника);
- за дизайн и изработка на костюми, реквизит и декор;
- за уреждане на авторски и сродни права;
- за закупуване на необходимата екипировка и техническо оборудване за изпълнителите;
- за експерти и услуги, свързани с маркетинг и реклама (само на събития и културен продукт);
- за реклама на продукцията (печатни материали, онлайн реклама, радио и телевизионна реклама);
- за пътни, дневни и настаняване – при представен план за пътувания и справка за сумите за превоз и настаняване (допуска се наем на превозни средства; не се допускат разходи за дневни; при ползване на собствен превоз се изисква предоставяне на копие от големия талон на превозното средство);
- членски такси и такси за професионални събития – при представени към бюджета потвърждения за членство и тарифа.

Бенефициентите се задължават при финансиране да реализират закупуването на конкретно заложените в проектното предложение технически и софтуерни

продукти (под същите се има предвид със същата техническа спецификация и параметри).

НЕДОПУСТИМОСТ

Недопустими кандидати:

- физически лица (изключение са ЕТ) и неформални групи;
- кандидати, чиято основна дейност не е цирково изкуство ;
- юридически лица, обявени в производство по несъстоятелност или ликвидация;
- организации с неизпълнени договорни задължения към Национален фонд „Култура“ (нереализирани и неотчетени в срок проекти), както и организации, които следва да възстановяват средства по одобрени, но некоректно реализирани проекти през изминалите сесии на НФК;
- организации с повече от един проект в настоящата конкурсна сесия на НФК (едно юридическо лице може да кандидатства веднъж от профила си по тази програма в настоящата ѝ сесия);
- кандидати с липсващи или неверни данни;
- лица и организации, дарители на НФК;
- лица и организации, които са санкционирани по реда на чл. 37 от Закона за закрила и развитие на културата;
- служители на НФК и членове на експертната комисия от Наредба № Н-5 от 27-ми юни 2007 г. за условията и реда за провеждане на конкурси за предоставяне на средства от Национален фонд „Култура“.

Недопустими дейности:

- дейности, несвързани пряко с целите на програмата;
- неодобрени за финансиране проекти на предишни конкурси, организирани от Фонда (предлагачи същите параметри на проекта), с изключение на проектите, неодобрени поради изчерпване на средствата по програмата, или поради техническа неизправност;
- проекти и дейности с неуредени права, съгласно Закона за авторското право и сродните му права;
- проекти, подкрепени с финансови средства от Министерство на културата по реда на чл. 14, ал.2, т.1 от Закона за закрила и развитие на културата;
- проекти, които противоречат на закона, нарушават човешките права или подбуждат към форми на нетърпимост и дискриминация (форми на нетърпимост и дискриминация: ксенофобия; расизъм; антисемитизъм; дискриминация срещу ромите: ромофобия и антициганизъм; религиозна нетолерантност; дискриминация въз основа на полова идентичност или сексуална ориентация);
- частично или цялостно реализирани проекти, подкрепени от други донорски програми или от предишни сесии на НФК, за които са налице доказателства за провеждането им - с публични средства или ресурси на ЕС или държава членка – за едни и същи допустими разходи.¹

¹ В случай на установено такова финансиране, на финансиране подлежат само нефинансираните с публични

- по дейности, свързани с политически партии и религиозни институции, включително партийни мероприятия с участието на представители на политически партии и религиозни движения;
- дейности, направени извън посочените срокове за реализация и отчет;
- за вече реализирани дейности.

Недопустими разходи:

- за възстановим ДДС във връзка с изпълнението на проекта*;
- за правоучастие;
- за паркинг, такси, градски транспорт, застраховки;
- за наградни фондове;
- за кетъринг и представителни разходи;
- за глоби, неустойки и разходи за съдебни процеси;
- за административни и банкови такси;
- за поддръжка на автомобил;
- по дейности, финансирани от други източници;
- по проекти и дейности, направени извън посочените срокове за реализация и отчет;
- по дейности, финансирани по други конкурсни програми на НФК или други публични източници. **При вече налично финансиране от страна на НФК по някоя от вече проведените през 2021 г. програми, ще бъде извършена проверка на бюджетните матрици, с цел избягване на двойно финансиране на дейности. Установяване на дублиране на бюджетни пера за извършване на една и съща дейност, се счита за нарушаване на регламента и води до отхвърляне на проекта от разглеждане;**
- вече реализирани разходи;
- по настоящата програма не се предвижда партньорство, засягащо финансовото подпомагане по нея (не се допуска подялбата на финансиране между бенефициент и партньори). Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават част от средствата по програмата и изпълнители на специфични дейности, заложен в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Условието на работа се представят в писмо/декларация за партньорство, съпътствано от оферта при нужда;
- разходи на организацията, които са извън посочените допустими.

*Не е допустим разход по възстановим данък добавена стойност. "Възстановим данък добавена стойност" е сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.

НЕОБХОДИМИ ДОКУМЕНТИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ:

средства или ресурси дейности. За изпълнение на посоченото задължение кандидатът трябва да декларира, че дейностите, за които кандидатства не са финансирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет.

	Вид документ и пояснение
	ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДОКУМЕНТИ
1	Приложение 1 - ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАЩАТА ОРГАНИЗАЦИЯ И ЕКИП - ключова информация и представяне на дейността на организацията, визията и мисията на организацията и включения екип; .pdf формат
2	Приложение 2 - ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЕКТА И ГРАФИК НА ДЕЙНОСТИ - .pdf формат
3	Приложение 3 – Подробен общ бюджет - прилага се в два формата, в указани полета в електронната платформа за кандидатстване: 1. Заверен с подпис и печат, сканиран цветно и четимо в *pdf формат 2. В excel формат (не изтривайте формули)
4	Приложение 4 - Обосновка - обосновка на бюджет, съгласно описаните в точка допустими и недопустими разходи условия и процентни съотношения; *pdf формат
5	Приложение 5 – Заявление за участие - подписано от физическото лице/лицето, официално представляващо организацията, pdf формат
	ДОПЪЛНИТЕЛНИ ДОКУМЕНТИ
6	Оферти - приложени оферти - задължително е прилагането на оферти при закупуване на ДМА, както и за разходи надвишаващи 3 000 лв. В останалите случаи не е необходимо прилагане на оферти. - задължително е предоставяне на копие на големия талон на превозното средство, при включване на пътуване с личен автомобил. pdf формат
7	Декларация за осигуряване на собствен принос (ако исканата сума е над 15 000 лева) - собствено или от други източници *pdf формат
8	! За лицата, невписани в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел - Удостоверение за актуално състояние (издадено от съда) И Съдебно решение за първоначална регистрация , *pdf формат
9	Удостоверение за регистрация по ЗДДС - АКО ОРГАНИЗАЦИЯТА Е РЕГИСТРИРАНА ПО ДДС

Всички документи следва да са на български език.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

Експертната и техническата комисия по оценка на проектите разглежда кандидатурите и изготвя списък с мотивирани предложения, съгласно НАРЕДБА No Н-5 ОТ 27 ЮНИ 2007 Г. Резултатите от конкурса се обявяват на интернет страниците на Министерство на културата и на Национален фонд „Култура“.

При оценяване на проектите по „Програма за възстановяване и развитие на организации в областта на традиционния цирк“, ще се имат предвид следните критерии:

ТЕХНИЧЕСКИ КРИТЕРИИ

1. Допустимост на кандидата.
2. Изрядност на подадената кандидатура.
3. Финансова допустимост на исканата сума по проекта.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ОТ ЕКСПЕРТНА КОМИСИЯ

1. Оценка на профила и дейността на кандидатстващата организация 30 т.
 - Доказани дейности в представянето на организацията, свързани с цирковото изкуство 10 т.;
 - Структура на организацията - екип, материална база, активи 10 т.;
 - Роля и принос на организацията за развитието на публики (достъп до културните дейности - доколко организацията осигурява широк достъп до дейностите си 5 т.;
 - Принос за децентрализацията на културния живот 5 т.
2. Оценка на качествата на качествата на предложения проект 35 т.
 - Поддържане и развитие на творческия потенциал 15 т.;
 - Механизми за задържане и привличане на нови участници 5 т.;
 - Механизми за популяризация на съществуващите / новите продукции и методи за разширяване на публиките. Комуникационна стратегия 10 т.;
 - Устойчивост на предложения проект 5 т.;
 - Работа с бежанци, пострадали от военни и хуманитарни кризи 5 т.
3. Бюджет - 35 т.
 - Бюджетът е представен в съответствие с изискванията на програмата и е коректно попълнен 10 т.;
 - Предвидените разходи са необходими и обосновани в съответствие с целите и дейностите 15 т.;
 - Предвидените разходи са реалистични спрямо пазарните стойности в страната и чужбина 10 т.

При неизрядност на проектната документация по техническите критерии, екипът на НФК ще се свърже с кандидата и в срок от 5 календарни дни кандидатът ще може да отстрани нередностите на документацията.

ОДОБРЕНИ ПРОЕКТИ

- Резюметата на одобрените проекти ще бъдат публикувани на интернет страниците на Национален Фонд “Култура” и тази на Министерство на културата - до пет работни дни след решението на Управителния съвет.
- Бенефициерите получават по електронен път в профила си (или по имейл) проект на договор, който те подписват. Електронният документ се прикачва към профила на бенефициера. Договорите с кандидатите, спечелили конкурса, се подписват от

физическото лице/лицето, официално представляващо организацията или лице, упълномощено да подпише договора за финансово подпомагане в двуседмичен срок от съобщаването на резултата от конкурса.

- Одобрените кандидати, които не са сключили договори в този срок, губят право на получаване на финансово подпомагане.

- В случай на отказ от предоставеното финансово подпомагане е необходимо писмено известие за това до НФК, изпратено или по електронен път.

- При предоставяне на неверни данни или непредоставяне на данни в договор, бенефициентът губи правото си на финансово подпомагане.

- Изменение на параметри в договора се допуска само след одобрение на регистрирана молба от бенефициента, одобрение и подписване на допълнително споразумение с НФК.

- Бенефициентът се задължава да посочва във всички рекламни и печатни материали /включително и в електронен вид/ и съобщения по медии участието и подкрепата на Национален фонд „Култура“ в реализацията на проекта чрез следния текст: **Проектът е реализиран с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма “ИМЕ НА ПРОГРАМАТА”**, придружен с актуалното лого на Фонда. Оповестяването на подкрепата на Национален фонд „Култура“ в социалните медии следва да е съпроводено с отбелязване /таг/ на официалния профил на фонда в съответната медия. При организиране на събитие по подходящ начин да бъде представено логото на Национален фонд „Култура“, както и съобщение, че събитието е организирано с финансовата подкрепа на Национален фонд „Култура“ по програма “Възстановяване и развитие на частни организации в областта на традиционното цирково изкуство”. При дейности свързани с поддържане на активност на канали/профили/рубрики за популяризиране и разпространение на съдържание, е важно на достатъчно видимо място/корица/в изведена лента да има позициониране на лого и текст, който указва подкрепата по конкретната програма за тази рубрика/профил/дейност.

На произволен принцип ще бъдат избирани проекти, на чиято реализация ще бъде извършван мониторинг от упълномощен служител на НФК.

ОТЧИТАНЕ:

За отчитане разходването на предоставените средства и собствения принос се изготвят и представят финансови отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство и съдържателен отчет относно изпълнението на проекта, чрез онлайн системата за отчитане на фонд „Култура“. В случай, че разходите за реализацията на проекта по разходно-оправдателни документи са по-малки от отпуснатото целево финансово подпомагане, бенефициентът е длъжен да върне разликата по банкова сметка на НФК, в срок от 7 работни дни след представянето на финансовия отчет.

- **Финансов отчет**

За отчитане разходването на предоставените средства се изготвят и представят

финансови отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство и съдържателен отчет относно изпълнението на проекта:

За доказване на реално извършени разходи, пряко свързани с изпълнението на проекта, се представят сканирани оригинали от разходните документи, платежните документи и договорите, подписани, подпечатани (за юридическите лица), изготвени по съответния ред, съгласно действащия Закон за счетоводство, като при нужда се оказва съдействие за сверяване на копие с оригинала на счетоводния документ. **В разходно-оправдателните документи се упоменава програмата на НФ „Култура“, по която е получено финансирането и се посочва номера на договора за финансово подпомагане от НФ „Култура“.**

- Финансовият отчет следва да съдържа опис в табличен вид на извършените разходи по проекта и списък с приложените разходни и платежни документи.

На отчитане подлежи както отпуснатата сума от Национален фонд „Култура“, така и собствения финансов и нефинансов принос на бенефициентите. Не се покриват разходи над декларираните във формулярите за кандидатстване по проекта. При отчитане на отпуснатата сума за разходването на предоставените им средства се допуска до петнадесет процента прехвърляне на средства по одобрените пера в бюджета на проекта, който е част от договора, при спазване на задължителните процентни съотношения по програмата.

Не са допустими разходи за възстановим ДДС.

- **Съдържателен отчет:**

- съдържателният отчет включва описание на постигнатите резултати, (задължително по модела на „Матрица за съдържателен отчет“ на Национален фонд „Култура“), копия / екземпляри от материални, рекламни и други продукти, произтичащи от осъществяването на проекта.

При кандидатстване задължително се запознайте с [НОРМАТИВНИТЕ ДОКУМЕНТИ](#) на Национален фонд „Култура“

***ОПРЕДЕЛЕНИЯ DE MINIMIS**

Приложим режим от гледна точка на правилата по държавните помощи
Можете да извършите справка за Вашата организация на [този адрес](#).

По настоящата програма ще се прилагат **правилата за минимална помощ (правилото de minimis)** по смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) към помощта de minimis, публикуван в Официален вестник на ЕС L 352 от 24.12.2013 г., като се подпомагат

икономически дейности на бенефициентите.

- Δ **„АДМИНИСТРАТОР НА ПОМОЩ“** е лице, което предоставя или управлява, включително разработва държавна помощ или минимална помощ, освен когато в закон е предвидено друго. По конкретната програма администратор на помощ е Национален фонд „Култура“.
- Δ **„ПОЛУЧАТЕЛ НА ПОМОЩ“** е всяко предприятие, за което е предназначена държавна помощ или минимална помощ, както и всяко предприятие, което пряко или косвено се облагодетелства от тази помощ, като получава под каквато и да е форма икономическа изгода, и по отношение на която са изпълнени всички елементи за наличие на помощ по смисъла на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз.
- Δ **„МИНИМАЛНА ПОМОЩ“** е помощта, която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея, поради своя минимален размер, както е дефинирана в действащия регламент на ЕС, относно прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС по отношение на минималната помощ.
- Δ **„ПРЕДПРИЯТИЕ“** по смисъла на правилата за конкуренцията, е всеки субект, упражняващ стопанска дейност, независимо от правния му статут и начина, по който той се финансира. То е всяко лице, което осъществява икономическа дейност без значение на неговата правноорганизационна форма, статут и начин на финансиране, независимо от това дали същото формира и разпределя печалба
- Δ **„СТОПАНСКАТА ДЕЙНОСТ“** се изразява в предлагането на стоки и/или услуги на съществуващ конкурентен пазар.

ВАЖНО: Максималният размер на средства, отпускани по процедурата под формата на минимална помощ, на едно и също предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс две предходни). В случай, че отпускането на помощта надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс две предходни), помощта по тази програма се редуцира до посочения по-горе допустим праг.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ УКАЗАНИЯ – DE MINIMIS

ВАЖНИ РАЗПОРЕДБИ, ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ТЕРМИНИ, КАСАЕЩИ ПРОГРАМАТА

Приложим режим от гледна точка на правилата по държавните помощи

По смисъла на Закона за държавните помощи:

"Акт за предоставяне" е всяка нормативна разпоредба, писмен акт, действия или бездействия, с които се предоставя или възниква право за получаване на държавна помощ или на минимална помощ.

"Възстановяване на неправомерна и несъвместима държавна помощ" е изпълнение на комплекс от мерки с цел получателят на помощ да върне полученото обратно съобразно определени условия, така че да се установи съществуващото положение на пазара преди предоставянето на помощта, все едно същата не е била предоставена.

"Вътрешен пазар" е понятие по смисъла на чл. 26 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

"Горско стопанство" са дейности, свързани с поддържането, развитието, опазването и защитата на горските територии и добива, и ползване на дървесина и недървесни горски продукти.

"Дата на предоставяне на помощта" е датата на влизане в сила на акта, въз основа на който помощта се предоставя на получателя.

"Доминиращо влияние" е налице, когато публичен орган:

а) притежава над 50 на сто от капитала на предприятието или от гласовете в общото събрание на съдружниците, или б) притежава блокираща квота в капитала на предприятието, или в) може да назначава повече от половината от членовете на управителните или контролните органи на предприятието, или г) може да влияе самостоятелно върху вземането на решенията по управление на предприятието.

"Държавна помощ" е всяка помощ, попадаща в обхвата на чл. 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, предоставена от държавата или от общината, или за сметка на държавни или общински ресурси, пряко или чрез други лица, под каквато и да е форма, която нарушава или застрашава да наруши свободната конкуренция чрез поставяне в по-благоприятно положение на определени предприятия, производството или търговията на определени стоки или предоставянето на определени услуги, доколкото се засяга търговията между държавите - членки на Европейския съюз.

"Задължение за отлагане" е изискване за въздържане от въвеждане в действие на предвидена мярка за държавна помощ преди надлежното уведомяване и произнасянето на решение на Европейската комисия по тази мярка.

"Заинтересовано лице" е понятие по смисъла на член 1, буква "з" от Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета от 13 юли 2015 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ОВ, L 248/9 от 24 септември 2015 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2015/1589".

"Земеделие" са дейности, свързани с производството, преработката, подготовката за предлагане на пазара и търговията на селскостопански продукти, посочени в приложение I към чл. 38 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

"Индивидуална държавна помощ" е всяка помощ, която не е предоставена въз основа на схема, или помощ, която е предоставена въз основа на схема, но подлежи на индивидуално уведомяване.

"Извънредни събития" са събития, предизвикани с настъпването на непредвидени или непредотвратими обстоятелства от извънреден характер, които не са следствие на природни бедствия, а са следствие на форсмажорни обстоятелства, като блокади, локаут, аварии, въстания, революции, войни, пожари, големи производствени аварии и други обстоятелства, в резултат на които е нарушено съществуването до тяхното настъпване развитие на обществените отношения.

"Икономическа дейност" е всяка дейност по предлагане на стоки и услуги на пазара, както и всяка дейност, резултатите от която са предназначени за размяна на пазара, независимо дали от това се формира и разпределя печалба или друг доход. За икономическа дейност се смята и предоставянето за ползване на материално инематериално имущество и права.

"Лихва за неправомерност" е размерът на лихвения процент, компенсиращ остойностеното предимство на получателя на неправомерна държавна помощ за периода от датата, на която помощта е на разположение при получателя, до датата на нейното напълно възстановяване, определена с натрупване по реда на глава V от Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията от 21 април 2004 г. за прилагането на Регламент (ЕС) 2015/1589 на Съвета за установяване на подробни правила за прилагането на член 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

"Минимална помощ" е помощта "de minimis", която не нарушава и не застрашава конкуренцията или има незначително въздействие върху нея поради своя минимален размер, както е определена в действащите регламенти за минимална помощ, приети от Европейската комисия по прилагането на чл. 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

"Мярка за помощ" е всяка разработена или предоставена в съответствие с правото на Европейския съюз и българското законодателство държавна помощ или минимална помощ, независимо от нейния характер и дали се предоставя под формата на схема за помощ или като индивидуална помощ.

"Неправилно използвана държавна помощ" е такава държавна помощ, която се използва от получателя в нарушение на решение, взето съгласно чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2015/1589, включително неговите изменения и допълнения.

"Неправомерна държавна помощ" е държавна помощ, която е предоставена в нарушение на чл. 108, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

19.. "Неправомерно получена минимална помощ" е минимална помощ, предоставена в нарушение на регламент за минимална помощ.

"Нова държавна помощ" е помощ, включително схема за държавна помощ и индивидуална държавна помощ, която не е съществуваща, включително изменение на съществуваща държавна помощ по т. 34.

"Общ регламент за групово освобождаване" е освобождаването от задължение за предварително уведомяване по чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз при предоставяне на определени категории държавни помощи в съответствие с регламенти на Европейската комисия, приети на основание чл. 1 от Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ (ОВ, L 248/1 от 24 септември 2015 г.), включително техните изменения и допълнения, с изключение на регламент за минимална помощ и регламентите в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

"Отчетни данни" са данните, които по силата на акта за предоставяне на държавна помощ се отнасят за средствата, които са: а) действително изплатени, и/или

б) подлежащи на изплащане.

"Официална процедура по разследване" е процедура по чл. 6 от Регламент (ЕС) 2015/1589.

"Повторно нарушение" е нарушението, извършено в срок до една година от влизането в сила на акт, с който на нарушителя е наложено наказание за същото по вид нарушение.

"Помощ, освободена от задължението за уведомяване с акт на Съвета на Европейския съюз или на Европейската комисия" е помощ, спрямо която не се прилага задължението за предварително уведомяване по чл. 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз на основание, различно от общ регламент за групово освобождаване и от регламент за минимална помощ.

"Предоставяне и управление на държавна помощ или на минимална помощ" е създаването под каквато и да е форма на възможност за използване на публичен ресурс и свързаните с това действия по въвеждането на изпълнение и контрол върху изпълнението на условията и реда за усвояване на помощта съобразно правилата за държавните помощи, регламентирани в правото на Европейския съюз и българското законодателство

"Публичен орган" е едноличен или колегиален орган, който е носител на властнически правомощия в сферата на държавното и местното обществено и/или икономическо устройство, управление и контрол, и се финансира от държавния или от общинския бюджет.

"Публичноправна организация" е юридическо лице, за което са изпълнени следните условия:

а) повече от половината от членовете на неговия управителен или контролен орган се определят от възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1 - 14 от Закона за обществените поръчки или повече от половината от приходите му за предходната бюджетна година се финансират от държавния бюджет, от бюджетите на държавното обществено осигуряване, от общинските бюджети или от възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1 - 14 от Закона за обществените поръчки;

б) обект е на управленски контрол от страна на възложители по чл. 5, ал. 2, т. 1 - 14 от Закона за обществените поръчки; управленски контрол е налице, когато едно лице може по какъвто и да е начин да упражнява доминиращо влияние върху дейността на друго лице.

"Публично предприятие" е всяко предприятие, върху което публични органи могат да упражняват, пряко или косвено, доминиращо влияние. За публично предприятие се смята и всяко юридически обособено лице, което се финансира, изцяло или частично, със средства от държавния или от общинския бюджет или има право да разходва такива средства.

"Разработване" е дейността по определяне на условията, реда и механизма за предоставяне на държавна помощ или на минимална помощ в полза на конкретен получател, както и определяне на мерки за осъществяване на контрол за съответствие на нейното представяне с правилата за държавните помощи, регламентирани в правото на Европейския съюз и българското законодателство.

"Регионална помощ" е държавна помощ за насърчаване на икономическото развитие на региони в неравностойно положение в Европейския съюз, която може да бъде приета за съвместима на основание чл. 107, параграф 3, букви "а" и "в" от Договора за функционирането на Европейския съюз.

"Решение за разрешаване на планираната държавна помощ" е акт на Европейската комисия за неповдигане на възражения, положително решение и положително решение под определени условия.

"Рибарство" са дейности на юридически лица, еднолични търговци и физически лица, обхващащи стопански риболов и аквакултури.

"Съществуваща държавна помощ" е понятие по смисъла на чл. 1, буква "б" от Регламент (ЕС) 2015/1589.

"Схема за държавна помощ" е всеки акт, въз основа на който, без да се изискват допълнителни мерки за изпълнение, може да се предоставят индивидуално държавни помощи на едно или повече предприятия, определени в акта по общ и абстрактен начин, и всеки акт, въз основа на който помощ, която не е свързана с определен проект, може да се предостави на едно или няколко предприятия за неопределен период и/или в неопределен размер.

ВАЖНО: Максималният размер на средства, отпускани по процедурата под формата на минимална помощ, на едно и също предприятие, не може да надхвърля левовата равностойност на 200 000 евро за период от три бюджетни години (текущата бюджетна година плюс две предходни).

Максималните размери (прагове) на средствата по тази програма, както и натрупването им, в рамките на едно и също предприятие, се контролират независимо от формата на помощта de minimis или от преследваната цел и без значение дали предоставената помощ се финансира изцяло или частично със средства, произхождащи от Съюза.

Размерът на предоставените минимални помощи се определя като сбор от помощта, за която се сключва договорът по тази програма и получената минимална помощ от:

предприятието кандидат/партньор;

предприятията, с които кандидатът/партньорът образува „едно и също предприятие“ по смисъла на чл. 2, пар. 2 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;

всички предприятия, които са се влели, слели с или са придобити от някое от предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора съгласно чл. 3, пар. 8 на Регламент (ЕС) № 1407/2013;

предприятията, образуващи „едно и също предприятие“ с кандидата/партньора, които са се възползвали от минимална помощ, получена преди разделяне или отделяне, съгласно чл. 3, пар. 9 от Регламент (ЕС) №1407/2013.

ВАЖНО! Предвидените за финансиране дейности по процедурата са с икономически характер и е налице съществуващ пазар за тях. Следователно всички разходи по настоящата процедура, свързани с изпълнението на дейностите по проектното предложение, са с икономически характер и ще се считат за минимална помощ.

При подготовката на проектно предложение по настоящата процедура трябва да имате предвид, че за минимална помощ за кандидата ще се счита целият размер на исканата безвъзмездната финансова помощ. В случай, че по проекта се предвижда партньор/и да разходват средства същите ще се считат за минимална помощ на съответния партньор/и. В случай, че на кандидата ще му бъдат начислени служебно непреките разходи, то те ще се начисляват като минимална помощ на кандидата по проекта. С цел разпределяне на размера на минималната помощ, за която се кандидатства по настоящия проект в т. 18 от Декларацията за минимални и държавни помощи, следва да се посочи разпределението

на минималната помощ между кандидата и партньора/ите / (в случаите, в които е предвидено да има партньор/и по проекта).

По смисъла на Регламент (ЕС) № 1407/2013 „едно и също предприятие“ означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения:

а) дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;

б) дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;

в) дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в

неговия устав или учредителен акт;

г) дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в това предприятие.

Предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) - г) по-горе, посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие. Кандидат/и и или партньор/и са недопустими да получат минимална помощ по настоящата процедура, ако попадат в забранителните режими на помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 1407/2013, а именно:

а) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на рибарството и аквакултурите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1379/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013г. относно общата организация на пазарите на продукти от риболов и аквакултури, за изменение на регламенти (ЕО) № 1184/2006 и (ЕО) № 1224/2009 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕО) № 104/2000 на Съвета (ОВ L 354 от 28.12.2013г.);

б) помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в областта на първичното производство на селскостопански продукти.

По процедурата не се предоставят помощ на кандидат/партньор/и, когато отпускането ѝ води до нарушаване на разпоредбите на Регламент(ЕС) № 1407/2014 г., включително на чл. 1, букви в), г) и д) от Регламента.

ВАЖНО: Когато дадено предприятие упражнява дейност в секторите, посочени по-горе в букви а) или б) , както и в един или повече от секторите или дейностите, обхванати от Регламент (ЕС) № 1407/2013 г., то Регламентът се прилага спрямо помощта, предоставена за съответните един или повече сектори или дейности, при условие че получателят на помощта гарантира посредством подходящи средства, като например разделение на дейностите или разграничаване на разходите, че дейностите в изключените сектори не се ползват от помощ *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013 г.

Помощта *de minimis*, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1407/2013, може да се натрупва с минимална помощ, предоставена съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013 на Комисията от 18 декември 2013 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор (ОВ L 352 от 24.12.2013 г.) и Регламент (ЕС) № 717/2014 на Комисията от 27 юни 2014 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* в сектора на рибарството и аквакултурите (ОВ L 190 от 28.06.2014 г.) до съответния размер, определен в чр. 3, ал. 2 на Регламента, като натрупването на минималните помощи е по вид дейности до съответния праг за конкретния вид дейност. В случаите на предприятия, които са в обхвата на Регламент(ЕС) 360/2012 на Комисията от 25 април 2011 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към минималната помощ (*de minimis*) за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L 114 от 26.04.2012 г.) приложим праг за натрупване на минималната помощ, е до левовата равностойност на 500 000 евро.

Помощ *de minimis* не се кумулира с държавна помощ, отпусната за същите допустими разходи или с държавна помощ за същата мярка за финансиране на риска, ако чрез това кумулиране може да се надвиши най-високият приложим интензитет на помощта или размер на помощта, определен в конкретните обстоятелства за всеки отделен случай с Регламент за групово освобождаване или с Решения, приети от Комисията.

ВАЖНО! Данните за получените минимални помощи следва да бъдат надлежно посочени от кандидатите и партньорите (когато е приложимо) в Декларация за минимални и държавни помощи (Приложение към настоящата програма). Декларацията за минимални и държавни помощи се представя от кандидатите/партньорите на етап кандидатстване и впоследствие, в случай на одобрение на проектното предложение – преди сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ. Към момента на оценка проверка, за ненадвишаване на максимално допустимия таван за получена минимална помощ, определен в чл. 3, т. 2 на Регламент(ЕС) № 1407/2013, ще се извършва на база

посочените данни в Декларация за получените минимални и държавни помощи. В съответствие с изискването за ненадвишаване на прага, определен в член 3, параграф 2, УО ще извършва служебна корекция в размера на БФП на всички предложени за финансиране проектни предложения на етап техническа и финансова оценка, така че да не възникне нарушаване на праговете по регламента.

Преди сключване на договор, НФ „Култура“ ще извършва проверка по същество на декларираната от одобрените кандидати/партньор/и минимална помощ. В случай че бъде установена сума, която надвишава съответния таван, определен в чл. 3 на Регламент (ЕС) № 1407/2013, УО няма да сключи договор с кандидата/партньор/и.

Проверката се осъществява посредством съпоставяне на цялата информация за получените минимални помощи, с която НФ „Култура“ разполага, вкл. и проверка в ИС РМП, поддържан от министъра на финансите. НФ „Култура“ не носи отговорност за погрешно декларирана сума на получена минимална помощ, довела до отказ от сключване на договор.

Следва да се има предвид, че не се разрешава предоставянето на нова минимална помощ на предприятие, което не е изпълнило решение на Европейската комисия и не е възстановило неправомерно получена държавна помощ.

Помощта de minimis се смята за отпусната от момента на подписване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между НФ

„Култура“ и бенефициента, независимо от датата на нейното изплащане на предприятието. Бенефициентът и партньорът е длъжен да документира и събира цялата информация относно прилагането на Регламента (ЕС) № 1407/2013. Така съставените документи трябва да съдържат цялата информация, която е необходима, за да се докаже, че са спазени условията по Регламент (ЕС) № 1407/2013.

Документацията относно индивидуалните помощи de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години, считано от датата на тяхното предоставяне. Документацията относно схемите за помощ de minimis се съхранява за период от 10 бюджетни години от датата, на която е предоставена последната индивидуална помощ по такава схема.

ПАРТНЬОРСТВО

По настоящата програма не се предвижда партньорство, засягащо финансовото подпомагане по нея (не се допуска подялбата на финансиране между бенефициент и партньори). Допуска се привличане на партньорски организации, които няма да получават част от средствата по програмата и изпълнители на специфични дейности, заложен в проекта на кандидата, включително от медиен, технически и творчески характер. Условието на работа се представят в писмо/декларация за партньорство съпътствано от оферта при нужда.

ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВОТО ПОДПОМАГАНЕ И ОТЧИТАНЕ

Финансовото подпомагане по тази програма се предоставя авансово, на един транш. Срокът за предоставянето, условията за финансово подпомагане, целесъобразното разходване на предоставените финансови средства от НФК и тяхното отчитане се уреждат в договора, който се подписва с бенефициента след официално публикуване на резултати от оценка на проектните предложения. За отчитане на разходването на предоставените средства се изготвят и представят финансови отчети в съответствие с изискванията на счетоводното законодателство и в сроковете, определени в договора за финансово подпомагане. Неразделна част от финансовото отчитане е и съдържателен отчет за изпълнението на проекта, визуални и аудио-визуални материали свързани с проекта и доклад за медийни участия.